

Steven Furtick: (Ne)kvalifikovaní

Slovenský preklad vydalo:

Slovo života international Bratislava,

Tomášikova 30, 821 01 Bratislava.

e-mail: slovozivota@slovozivota.sk

tel:02-20929311

Vyšlo v roku 2019 ako 61. publikácia.

Na vydání spolupracovali:

Preklad: Lucia Sekerová

Jazyková redakcia: Zora Vítová

Pôvodný grafický návrh anglickej obálky od Ryana Hollingswortha spracoval Štefan Talarovič

Zalomenie textu knihy: Diana Matláková

Snahou slovenského vydavateľa bolo pri preklade biblických citátov použiť čo najvhodnejší ekvivalent použitej citácie. Ak nie je uvedené inak, biblické citáty sú prevzaté zo Slovenského ekumenického prekladu © 2015, opravený text. Slovenská biblická spoločnosť (Ekum. pr.)

Akákoľvek reprodukcia tohto diela je dovoľená len s písomným súhlasom vydavateľstva Slovo života international Bratislava.

ISBN 978-80-89165-61-2

Copyright © 2019 in Slovak by Slovo života International
Bratislava.

Originally published in English.

This translation published by arrangement with
Multnomah, an imprint of Random House, a division of
Penguin Random House LLC.

All rights reserved.

The original stained glass image was created and provided by
Associated Crafts®/Willet Hauser Architectural Glass Inc®.

ODPORÚČANIA

„Kniha *(Ne)kvalifikovaní* môže pomôcť prekonať pocit nedostatku sebaistoty a zvýšiť dôveru voči Bohu, ktorý nám dal všetko, čo potrebujeme, aby sme mohli plniť Jeho vôľu a zámer, pre ktorý nás stvoril.“

– JOYCE MEYER, autorka bestsellerov podľa *New York Times*

„Boh nepovoláva kvalifikovaných. On kvalifikuje povolaných. Táto kniha vás vyprovokuje a povzbudí k životu v zbožnej závislosti na Ňom a pevnom duchovnom presvedčení – k životu, ktorý už nikdy nebude taký ako predtým.“

– MARK BATTERSON, hlavný pastor zboru Nation Community Church vo Washingtone, DC a autor bestselleru *The Circle Maker (Tvorca kruhov)* podľa *New York Times*

„Pastor Steven odkrýva bolesť, ktorú vo svojom vnútri často potláčame, a to najmä vtedy, keď nám niekto dá pocítiť, že nie sme dosť dobrí. Ale nekončí pri tom. Pripomína, že iba jediný Boh môže skutočne posúdiť náš potenciál. Kniha *(Ne)kvalifikovaní* na biblických príkladoch a strategicky ukáže, že aj keď si nás ľudia nevšímajú, Boh

si nás vybral, aby sme zohrali úlohu v Jeho veľkolepom pláne. To je dôležité a aktuálne poslanstvo.“

– LYSA TERKEURST, vedúca naddenominačného hnutia Proverbs 31 Ministries a autorka bestsellerov podľa *New York Times*

„Príliš často sa nechávame klamať predstavou o tom, že úspech závisí len od kvalifikácie. Sme presvedčení o tom, že sa sami môžeme zaslúžiť o dobrý výsledok vlastnej práce a tak budeme strojcami dobrej budúcnosti. Za ten dlhý čas, ktorý sa venujem službe, som zistila, že Boh ku splneniu svojho zámeru s obľubou používa tých najnepravdepodobnejších kandidátov a že naše schopnosti sú v tomto povolaní druhoradé. Pastor Steven Furtick v knihe ukazuje, že môžeme v živote s Bohom spolupracovať bez ohľadu na to, kto sme, kde sme a čo si myslíme, že nám chýba.“

– biskup T. D. JAKES, zakladateľ a senior pastor zboru The Potter's House v Dallase a autor bestsellerov podľa *New York Times*

„Takmer všetci, ktorých poznám, zápasia s pocitmi neistoty, nehodnosti a malej sebadôvery. Aj so mnou je to tak. Práve preto odporúčam prečítať si knihu pastora Stevena Furticka – zmení vám život. Upevní vašu vieru, oživí sny a umožní vám vidieť sa Božími očami. Ak ste už zažili

pocity nekvalifikovanosti, nepripravenosti alebo neistoty, nechajte sa meniť a inšpirovať, pretože Boh koná veľké veci prostredníctvom zlomených ľudí.“

– CRAIG GROESCHEL, hlavný pastor zboru Life Church a autor Knihy *#Struggles: Following Jesus in a Selfie-Centered World* (*#Problém: Ako nasledovať Ježiša vo svete posadnutom selfčkami*)

„Môj priateľ Steven Furtick je jedným z najautentickejších a najvášnivejších ľudí, akých som kedy stretol. Jeho lásku k Bohu a ľuďom nemožno nazvať inak ako inšpirujúcou. Kto chce nasledovať Ježiša, nech si prečíta túto jeho knihu. Zistí, že sklon zameriavať sa na zlyhania a zveličovať omyly nás ukracuje o povolanie slúžiť Bohu. Steven nás touto knihou vedie k osobnému vzťahu s Ježišom, ktorý nás povoláva, vyzbrojuje a vovádza do naplnenia poslania.“

– JUDAH SMITH, hlavný pastor zboru The City Church v Seattle a autor bestselleru *Jesus Is* (*Ježiš je*) podľa *New York Times*

„Každý človek sa usiluje byť silnejším, lepším, jednoduchým niečím viac, než v skutočnosti je. Nie je to zlé... len to nefunguje. Steven ukazuje, že to dokonca odvádza od toho, kým naozaj sme a kým sa chceme stať. Táto kniha

vám môže pomôcť cítiť sa lepšie vo svojej koži, prestať sa stále o niečo snažiť a v pravde uvidieť, že Božia moc sa uvoľňuje práve vtedy, keď dokážeme byť sami sebou.“

– DR. HENRY CLOUD, klinický psychológ, uznávaný odborník na vedenie ľudí a autor bestsellerov

„Vo svete, ktorý sa ženie za vonkajšími kvalitami, je kniha pastora Stevena osviežujúcim pripomenutím, že Boh hľadá na srdce človeka. Keď mu v pokore a vierou odpovieme, zmení naše slabosti na silu. Veľmi sa na to teším. Boh vykoná niečo vo vašom živote. Keď si prečítate túto knihu, spoznáte princípy, o ktorých sa v nej píše. Verím, že to zmení váš pohľad na seba, spôsob, akým o sebe hovoríte a dokonca aj to, ako sa za seba modlíte.“

– CHRISTINE CAINE, evanjelistka, autorka a zakladateľka neziskovej organizácie The A21 Campaign

„Môj priateľ Steven Furtick nám knihou pripomína, že Boží kvalifikačný systém je iný ako náš. Neviem ako vám, ale mne sa pri tejto správe uľavilo. Steven píše inšpiratívne, odvážne slová a prospešnú pravdu pokorným a úprimným spôsobom. Povzbudzuje nás k tomu, aby sme sa zbavili nálepiek, ktoré sme si na seba nalepili a namiesto toho žili vo vzťahu s Bohom, ktorý môže našu slabosť premeniť

na silu. Táto brilantná kniha ma hlboko zasiahla a verím, že osloví aj vás.“

– MATT REDMAN, autor piesní a vedúci modlitieb chvál, ktorý získal ocenenie Grammy

„Keď pozorujem službu pastora Stevena Furticka, vidím muža, ktorý žije Božou milosťou. Je obdivuhodným rečníkom, vášnivým budovateľom cirkvi a milovníkom pravdy. Nepochybujem o tom, že jeho najnovší príspevok *(Ne)kvalifikovaní* osloví bez výnimky každého, kto kedy pocítil povolanie a zároveň vlastnú ľudskú nedostatočnosť, povzbudí a posilní ho na ceste životom.“

– BRIAN HOUSTON, hlavný pastor a zakladateľ celosvetového Hillsong Church, autor medzinárodného bestselleru *Žiť, milovať, viesť*

„Kniha *(Ne)kvalifikovaní* v kultúre posadnutej vnímaním a „dokonalosťou“ príjemným spôsobom pripomína, že Boh aj naše slabosti premieňa na prednosti. Najnovšia kniha Stevena Furticka je úprimná, praktická a povzbudzujúca – rozhodne ju odporúčam. Pomôže ľuďom viac si veriť a byť odvážnejšími než v minulosti.“

– ANDY STANLEY, senior pastor zboru North Point Ministries v Atlante

NEW YORK TIMES BEST-SELLING AUTHOR

STEVEN FURTICK

(NE)KVALIFIKOVANÍ

AKO BOH KONÁ VEĽKÉ VECI
PROSTREDNÍCTVOM ZLOMENÝCH ĽUDÍ

*Túto knihu venujem Maxovi.
Si lepší človek ako ja.*

OBSAH

1 Nekvalifikovaný	17
TRETIE SLOVO	33
2 Ach, tie mená	35
3 To je zložité	53
4 Nech je to skutočné	69
5 Nový spôsob použitia Božieho mena... ..	81
PRIJAŤ A NAHRADIŤ	97
6 Opak Boha	99
7 Tajná zbraň neba	119
8 Zmeniť zmenu	135
BOH JÁKOBA	155
9 Moc Crisco	157
10 Kludne mi hovor Jákob	177
11 Problém s Pinterestom	193
12 Dosiahnutie cieľa	213
Epilóg	230
Podakovanie	234
Poznámky	235

Praskliny sú všade. Práve vďaka
nim sa svetlo dostáva dovnútra.

LEONARD COHEN

Nekvalifikovaný

„Čo vám ako prvé napadne pri mene Steven Furtick?“
spýtal sa moderátor uznávaného teológa.

Tak počkať, oni sa rozprávajú o mne! Rozbehol som sa do izby, kde hralo video a bol som tajne nadšený z toho, že som stredobodom pozornosti. V seminári som od tohto muža čítal knihu o službe; lichotilo mi, že pozná moje meno. Nikdy sme sa nestretli.

Spomínaný rozhovor som našiel tak ako väčšinu videí na YouTube – padol som do bezodnej priepasti s názvom „Odporúčané“ na bočnej lište. Klikol som na ňu a išiel sa prezliecť, lebo som mal namierené do zboru. Video hralo v pozadí, ale nepočúval som ho, až kým som z ničoho nič nezačul lahodný zvuk svojho mena. Vždy je to príjemný pocit, keď o vás ľudia hovoria. Ibaže by nebol.

„Čo vám ako prvé napadne pri mene Steven Furtick?“
Teológ si vzdychol a sklonil hlavu, akoby ho unavovalo už len pomyslenie na mňa. Spomedzi divákov sa ozval smiech. Asi vedeli, že nie je mojím fanúšikom. Nasledovala dlhá bolestivá pauza, skľučujúca grimasa, mrazivý pohľad a potom verdikt: „Nekvalifikovaný.“

Tých sedem slabík vyslovil so znechutením, čo ešte viac podčiarklo pádnosť a definitívu jeho vyjadrenia. Už chýbal len úder kladivkom. Nepovedal nič viac. Neudal žiadne vysvetlenie ani dôvody. Celý môj život a prácu zhrnul do jediného slova. A pokračoval ďalej v rozhovore.

Nekvalifikovaný? V mysli sa mi začali krútiť kolieska. Bolo to zvláštne, lebo časť mojej bytosti sa chcela brániť (pred kým, pred YouTube?), ale druhá nad tým premýšľala. *Priateľu, veď o mne nič nevieš.*

Viem, zápasím so svojou povahou, zameraním, motívami, stravovacími návykmi, modlitbou a stavom mysle. A to som ani zďaleka nespomenul všetky podstatné veci. Poznám svoje slabosti a zlyhania lepšie než ktokoľvek iný. Na to, aby som sa cítil nekvalifikovane, si nepotrebujem vypočuť rozhovor na internete. Neprejde ani deň bez toho, aby ma netrápil pocit, že nemám právo robiť to, čo robím. Že si namýšľam. Že si nezaslúžim svoje požehnanie a možnosti.

Som nekvalifikovaný? Táto kniha je odpoveďou na túto otázku. Nepíšem ju ako reakciu na ten náhodný video-rozhovor na YouTube. Pýtam sa to celý život. A vy možno tiež.

Keď som vykročil po ceste, z ktorej vyšla táto kniha, túžil som si na ňu odpovedať. Chcel som zistiť, či mal teológ pravdu. Potreboval som rozlíšiť, či sú tie pochybnosti, čo sa mi pravidelne ženú hlavou, len vnútornými démonmi,

ktorých treba ignorovať, alebo sú dôležitými varovnými signálmi. Nevedel som totiž, či ich mám prerážať a naďalej si plniť povinnosti vyplývajúce z môjho povolania, alebo sa dať na útek a ukryť prv, než všetko pokazím.

Určite ste už niekedy mali pocit, že ste nekvalifikovaní. Možno ste nemali tú česť oboznámiť sa s tým znepokojivým faktom prostredníctvom YouTube, ale aj tak ste vedeli, že je to pravda. Myslím, že všetci tajne bojujeme s pocitmi neschopnosti, nedostatočnosti a nekompetentnosti. Pochybujeme o tom, či vôbec má naša práca nejakú úroveň. Obávame sa, že nie sme „dostatoční“, nech už to v našej situácii znamená čokoľvek.

Možno sa to týka vášho charakteru. Môže to byť nejaký váš nedostatok, prasklina, deficit, ktorý sa všemožne usilujete ukryť – napríklad, žiadostivosť, hnev alebo závislosť. Možno ide o vec minulosti, ale vy sa aj tak v kútiku duše bojíte, že sa jedného dňa vráti s novou silou a zničí všetko, čo budujete.

Možno sa to týka vás ako rodiča. Na pracovisku máte všetko pod kontrolou. Viete nakupovať, predávať a obchodovať rovnako dobre ako ktokoľvek iný. Ale váš domáci život – to už je iný príbeh. Nemáte poňatia, ako vychovávať dieťa v puberte a cítite sa byť hrozne nepripravení.

A možno vás, napriek tomu, niečo hlboko v srdci nabáda slúžiť. Nemusí to byť služba na plný úväzok, ale rozhodne ide o niečo dôležité. Máte byť vodcom, robiť

rozhodnutia a riskovať. Vaše portfólio pracovných úspechov však zívá prázdnotou. A pomyslenie na to, žeby ste sa vystavili riziku, vám naháňa hrôzu. Čo ak zlyháte? A čo ak so sebou stiahnete ku dnu aj ďalších?

Mnohí ľudia celý život zápasia s týmito rozporuplnými pocitmi. Ustavične sa v mysli zaoberajú hlasmi, ktoré im navrávajú, že nie sú a nikdy nebudú dostatočne kvalifikovaní, že sú úplne a navždy diskvalifikovaní.

Napísal som knihu s názvom *Crash the Chatterbox (Prestaňte tárať)* o tom, ako si usporiadať negatívne myšlienky. Táto kniha sa však netýka len toho, ako zmeniť zmýšľanie alebo slová, ktoré vypúšťame z úst. Hovorí o pochopení toho, kým v tejto chvíli skutočne sme, kým sa môžeme stať a že máme bez milosti odhodiť predsudky a domnienky, ktoré sme si o sebe vytvorili. Máme dovoliť Bohu, aby bol zdrojom nášho pocitu dostatočnosti.

Mám pre vás dobrú správu: pri pohľade na veľkých mužov a ženy Písma svätého nájdete spoločného menovateľa – všetci boli nekvalifikovaní. Boh má vo zvyku vyberať si ľudí, ktorých si ostatní nevšímajú.

USPIEŤ, ALEBO ZLYHAŤ

Premýšľali ste niekedy nad tým, kto – alebo čo – je naozaj spôsobilý vás kvalifikovať? Kto má skutočné právo rozhodnúť, či ste uspeli, alebo zlyhali? Nie je to také jednoduché, ako to znie.

Skúste sa, napríklad, zamyslieť nad prvým kvalifikačným systémom, s ktorým sme sa všetci stretli: známky. Školy investujú množstvo peňazí a pracovnej sily do vývoja noriem a testov. Tie sa usilujú zosumarizovať akademický pokrok študentov pomocou univerzálneho systému čísel alebo písmen.

Možno ste už školu absolvovali, ale pamätáte si, aké to bolo, keď sa váš svet točil okolo známok? Vám na nich možno nezáležalo, ale rodičia si mysleli, žeby malo záležať, preto ste sa desili dňa, keď ste mali domov priniesť vysvedčenie. Bolo to ako „Posledný súd“, len bez cherubínov a veľkého bieleho trónu. A ako ste sa cítili, keď ste dostali dobrú známku? Zrejme sa vám ulavilo. Vaši rodičia boli šťastní a život bol zasa krásny.

Zamyslite sa však nad tým. Tá známka snáď vystihovala skutočnosť, že ste učivo zvládli? Alebo znamenala skôr len to, že viete dobre písať testy a odpisovať? A čo je dôležitejšie, zaručovala, že viete využiť všetko, čo ste sa naučili?

A čo ak ste dostali zlú známku? Znamenalo to, že sa vám v živote nebude dariť? Alebo vás skutočnosť, že ste Americkú revolúciu zaradili ešte pred objavenie Ameriky, zabudli ste kvadratickú rovnicu a periodickú tabuľku prvkov ste si pomýlili s rozvrhom hodín odsudzoval k podradnej existencii?

Mnohí sme na tomto svete už dosť dlho, takže vieme, že tie písmenká a čísla sú síce dôležité, ale nemajú posledné

slovo. Ani zďaleka. Dejiny sú plné ľudí, ktorí neuspeli na akademickej pôde, počnúc Abrahamom Lincolnom, Waltom Disneyom a končiac Billom Gatesom. Celá táto záležitosť s posudzovaním, hodnotením a kvalifikovaním ľudí absolvovaním škôl nekončí. Je hlboko zakorenená v našej kultúre a psychike. Len sa pozrite na zaužívané slovné spojenia: prejsť skúškou, splniť/nesplniť úlohu, byť na úrovni, urobiť (niečo) na jednotku, uspieť na výbornú, drať školské lavice.

Navzájom sa stále analyzujeme a sumarizujeme. Hodnotíme ľudí na základe vlastných noriem – pomenovaných aj nepomenovaných – aby sme zistili, či nám vyhovujú. Potom ich prijímame, alebo odmietame, chválime, alebo kritizujeme, máme k nim úctu, alebo sa im posmievame. Všetci tajne hodnotíme testy na vlastnej „vysokej škole“ osobných názorov.

Rovnako ako známky v škole, ani naše hodnotenie zvyčajne nevysvetľuje celý príbeh. Je umelým, obmedzeným úsilím vyčíslieť niečo, čo sa nedá zredukovať na číslo, písmeno ani slovo. Napriek tomu sa o to pokúšame, pretože sme ľudia a to ľudia robia. V podstate sa usilujeme kvalifikovať ostatných na základe ich charakteru a schopností.

Náš charakter zodpovedá tomu, kým sme. Netýka sa len mena či národnosti, ale zahŕňa aj našu osobnosť, morálne zásady, emotívnu škálu, to, čo sa nám páči a čo nie, vkus, spôsoby a mnoho ďalších vecí. Schopnosti sa týkajú toho,

čo robíme. Je to komplexný súhrn nášho vzdelania, úspechov, talentov, aktivít a potenciálu. Určuje, akí „dobrí“ sme v tom, čo robíme a čo všetko dokážeme.

Schopnosti majú často prednosť pred charakterom. Dôležitejšie je to, čo robíme, čo je súčasťou životopisu. Schopnosti sú tak úzko prepojené s našou identitou, že si ich často navzájom zamieňame. Skôr či neskôr sa však prejaví náš charakter. Ľudia nás síce zamestnajú a využijú vďaka tomu, čo robíme, ale prijmú nás a obľúbia si kvôli tomu, kým sme. Napokon to, kým sme, určuje to, čo robíme. Môžete predstierať, ale vaše skutočné ja vás napokon dobehne.

Akonáhle stretneme nového človeka, hodnotíme ho. Väčšinou to robíme nevedome. Samo o sebe to nemusí byť zlé. Automaticky si hromadíme informácie o jeho charaktere a schopnostiach a posudzujeme ho na základe jeho vzťahu k nám. *Spriatelíme sa? Mám oňho väčší záujem, alebo to bude len bežný známy? Bude prínosom pre moju kariéru? Potrebuje moju pomoc? Môže byť pre mňa hrozbou? Má mi čo dať, mám mu ja čo dať?*

Môžeme bedákať, ako sebecky to znie a pohoršovať sa, že normy, na základe ktorých posudzujeme druhých, sú také subjektívne a pokrytecké, až sú smiešne. Neverím, že by to ľudstvu pomohlo byť spravodlivejším. V našich vzťahoch k iným sú samozrejme prvky subjektivity a ego-centrizmu. Sú súčasťou života v zlomenom padlom svete, inštinktom pudu sebazáchovy.

Nie je realistické očakávať od ľudí, že uznajú skutočnú hodnotu druhého človeka. Ani nie je zdravé naivne predpokladať, že budeme s každým najlepší priatelia a že všetkým záleží na tom, aby nám bolo dobre. Preto nám Ježiš povedal, aby sme boli opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice.

Predsa by sme sa však mali zamyslieť nad jednou vecou, a tou je, že posudzovanie ľudí sa nám akosi nedarí. Všimli ste si to? Úprimne, veď nedokážeme správne posúdiť ani sami seba! Hlavným problémom nie je to, že ľudí hodnotíme, ale to, že ich nedokážeme zhodnotiť správne. Myslí si, že práve kvôli tomuto vyznel názor môjho kritika na YouTube tak neprimerane. Odkiaľ mal ten človek informácie, normy a autoritu povedať niečo také? Nechcem súdiť jeho úsudok. To by už bola irónia. Musím sa však rozhodnúť, ako na to zareagujem. A nemyslím tým verejnú reakciu.

Mám na mysli niečo oveľa dôležitejšie: moju vnútornú reakciu. Ako sa na seba pozerám? Ako reagujem na kritiku a úsudok sveta, ktorý je posadnutý kvalifikáciami? Ako umlčím svoje pochybnosti, neistotu a strach zo zlyhania? Odpoveď nie je prinajmenšom taká, ako som si sám myslel, keď som sa vydal na túto cestu.

PASCA KVALIFIKÁCIE

Bol som presvedčený, že každé svoje zlyhanie by som mal odčiniť a všetky slabosti nahradiť prednosťami. Domnieval

som sa, že tajomstvom úspechu je pôsobiť čo najdokonalejšie a najbezchybnejšie, byť ako „superčlovek“. To ma viedlo k názoru, že môj charakter a schopnosti ma buď kvalifikujú, alebo diskvalifikujú. Boží kvalifikačný systém je však úplne iný ako ten náš; a takisto rozlične pristupuje k našim slabostiam. Nemali by sme sa tak posadnuto zaoberať svojimi nedostatkami, radšej by sme mali hľadať inú premennú.

V nasledujúcich kapitolách spolu objavíme, čo znamená byť kvalifikovaný Božím spôsobom. Verím, že to spôsobí revolúciu vo vašom zmýšľaní o sebe a o iných ľuďoch. U mňa to tak bolo. Keď pochopíte, ako vás vidí Boh, nájdete v živote, ktorý vám dal, slobodu a sebaistotu. Mimochodom, tieto pocity vo vás nespôsobí žiadna ľudská kvalifikácia. Tadiaľ cesta nevedie. Nikdy nedosiahnete takú dokonalosť ani odolnosť voči zlyhaniam, aby ste boli so sebou spokojní len vďaka nej. Pokoj a istota pramenia v niečom inom: v prijatí. V kultúre zameranej na vlastný rozvoj a svojpomoc to môže vyznieť kontraproduktívne. Ale je to tak.

Na prvom mieste je Božie bezpodmienečné prijatie. Boh pozná vašu skutočnú identitu – vaše pravé ja – a miluje vás takých, akí ste.

Druhé najdôležitejšie je prijatie seba samého, vrátane svojich slabostí. Znamená to postaviť sa tvárou v tvár ku veciam, ktoré bežne ignorujete. Iba pomocou Ježiša spoznáme, akí v skutočnosti sme (alebo nie sme).

A ako tretie prichádza na rad prijatie Božieho procesu premeny. Boh nepošliape a nezničí to, kým naozaj ste. Bude konať tak, aby ste boli tým najlepším, čím môžete byť.

Tieto tri koncepty – identita, slabosť a zmena – sa v tejto knihe pravidelne objavujú, pretože priamo súvisia s témou kvalifikovanosti. Sú vzájomne cyklicky prepojené. Poznám svoje „skutočné ja“ – svoju identitu – až príliš dobre. Viem, že mám veľa slabostí. Kvôli nim som nekvalifikovaný, takže sa ich usilujem zmeniť. Ale to „skutočné ja“ sa čoskoro prikradne späť. Nedokážem sa celkom napraviť. Opäť tým teda trpí moja identita a ja mám znova pocit, že som nekvalifikovaný.

Kým mojou odpoveďou na nedostatok kvalifikácie bude vždy len väčšia snaha kvalifikovať sa, zaseknem sa v kruhu. Poznáte to? Stalo sa vám, že vaše zlyhania zatienili príležitosti a nedostatok sebadôvery sabotoval váš úspech skôr, než ste stihli prekročiť prah dverí? Priepasť medzi tým, kým ste a tým, čo sa usilujete dosiahnuť, vám môže pripadať neznesiteľne veľká a preto vyvstáva otázka: *Som dostatočne kvalifikovaný?*

Poviem vám to otvorene – táto otázka nie je problémom. V skutočnosti by ste si ju mali klásť. Najmä ak sa chystáte pilotovať lietadlo alebo operovať srdce. V takých prípadoch zakaždým dôsledne zhodnoťte svoje vzdelanie, vedomosti, skúsenosti a schopnosti. Všetci vám za to poďakujeme. Sú isté etické a morálne normy, ktoré treba spĺňať nielen v službe iným, ale v každej oblasti.

Čo sa týka subjektívneho hodnotenia seba samých – majte na pamäti, že sa môžete myliť. A môže sa tiež stať, že sa preceníte, alebo naopak, podceníte svoje dary. Svet sa nezrúti, ak vždy nesplníte očakávania, ktoré máte vy alebo iní ľudia. Možno, že Boh chce vykonať niečo nad vaše schopnosti, pričom Ho vaše zlyhania a nedostatky ani zďaleka neodrádzajú tak ako vás. Čím viac túto problematiku skúmam v Biblii, tým viac sa uisťujem o tom, že jediné, čo skutočne potrebujeme je – hlbšie poznanie Boha a seba samých. Rovnako musíme prestať pripisovať dôležitosť svojim slabostiam a problémom.

Pocit, že nie sme kvalifikovaní, zapríčiňuje bizarné správanie. Predstierame, že je všetko v poriadku, hoci v skutočnosti sa nám všetko rúca. Alebo sme presvedčení o tom, že sa nám všetko rúca vo chvíli, keď to už v skutočnosti začína fungovať. Ustavične žijeme v obláčiku porovnávaní. Manipulujeme ľuďmi a strojíme úklady, pretože si myslíme, že len podvodom získame to, čo chceme.

Neistota, porovnávanie, manipulácia, pretváрка – to všetko vychádza z nesprávneho chápania toho, čo znamená byť Bohom vyvolený a kvalifikovaný. Božím riešením nie je snaha naprávať ľudské slabé stránky. V nasledujúcej kapitole sa dočítame o tom, že Boh má pre nás len to najlepšie.

PATRIARCHA PLNÝ PARADOXOV

Jedným z najmenej kvalifikovaných biblických postáv je podľa mňa Jákob. Istý čas som sa zaoberal jeho životom, keď som si pripravoval sériu kázní. Pritom mi napadlo: *Boh tá nemôže požehnať, keď sa pretvaruješ.*

Predtým som uvažoval o tom, prečo som sa rozhodol nasledujúcich päť týždňov kázať o takom rozporuplnom patriarchovi, ktorý je pre mňa tým najkomplikovanejším biblickým antihrdinom. Väčšina príbehov o ňom pripomína epizódy z mafiánskeho života *Sopranovcov* – neviete, komu máte držať palce, lebo všetci sú akýsi nepodarení. Jeho ujo ho, napríklad, opil počas svadobnej noci, aby ju omylom strávil s nesprávnou ženou.

Jákob bol klamár, špekulant a podvodník. Takmer celý život ho prenasledovali zlé rozhodnutia, žil v chaose, ktorému bol sám na vine. Ak si niekto niekedy zaslúžil prívlastok nekvalifikovaný, bol by to práve on. Nie je postavou, ktorú by ste bez váhania spomenuli v príkladnej kázni a na hodinách náboženstva. A Boh si ho predsa vyvolil a navyše požehnal. Jákob zohral podstatnú úlohu v Božom spasiteľnom pláne so svetom. Je jednou z najdôležitejších a zároveň najvyšinutejších postáv Starej zmluvy.

Keď som v to štvrtkové popoludnie sedel nad otvorenou Bibliou a svojimi poznámkami, zdesene som si uvedomil, že v mnohých veciach som presne ako on. Samozrejme, ani zďaleka nie som taký dôležitý v dejinách ľudstva. Ale

z ľudského hľadiska som rovnako nekvalifikovaný. A predsa takisto vzácny v Božích očiach a nemenej milovaný.

Tak ako Jákob, aj ja často predstieram, že som niekým iným, lebo sa hanbím za to, kým som. Svoje slabosti považujem za problém, ktorý riešim tým, že ich prekryvam. Boh však nemôže požehnať pretváрку. Chce požehnať mňa. Moje „skutočné ja“ s mojimi úspechmi aj neúspechmi, kladnými aj zápornými stránkami.

Čím viac sa zamýšľam nad Jákobovým príbehom, tým viac začínam chápať, že len Boh je ten, kto kvalifikuje. Jákob je názornou ukážkou toho, aký zmätok a komplikácie môžu spôsobiť slabosti. Zároveň je tiež dramatickým príkladom človeka, ktorý bol (prinajmenšom na konci života) schopný prijať svoje nedostatky, preniesť sa cez ne a dôverovať Bohu. Keď to urobil, Boh vzal jeho situáciu do vlastných rúk. Zmazal jeho chyby a zrušil jeho diskvalifikáciu.

Jákob bolestne a intenzívne zakúšal svoje človečenstvo. Možno práve preto je jeho život pre mňa taký zrozumiteľný. S jeho zlyhaniami sa dokážem stotožniť oveľa rýchlejšie ako s jeho úspechmi, a stavím sa, že aj vy. To, čo som sa naučil, keď som sa ním zaoberal, radikálne zmenilo moje zmýšľanie. V posledných kapitolách tejto knihy budem o jeho živote písať podrobnejšie. Jákobov príbeh poskytuje fascinujúci príklad toho, ako Božia moc pôsobí v našich slabostiach. Boh ho predsa spasil, dal mu novú identitu a premenil ho priamo v jeho slabostiach; nie napriek nim. To isté urobí aj s nami.

V ten deň, keď som sa z úst teológa dozvedel, že som úplne nekvalifikovaný, Boh mi pripomenul verš, ktorý hovorí o našej kvalifikácii: „Nie že by sme boli schopní sami od seba niečo vymyslieť akoby z nás, ale naša schopnosť je z Boha, ktorý nás urobil schopnými byť služobníkmi novej zmluvy“ (2Kor 3:5-6).

To mi okamžite dodalo pocit slobody. Áno, myslím, že slovo nekvalifikovaný sa na mňa hodí. Znie to dobre. Radí ma to do celkom dobrej spoločnosti, počnúc Jákobom. Len tak ďalej, dajte mi to na vizitku. A do životopisu na Twitteri.

Boh ma povolal do služby. On ma vyzbrojil a On ma aj splnomocnil. Otvoril mi dvere a preto všetky moje kvalifikácie, alebo ich nedostatok, relatívne strácajú na význame. Samozrejme, mám čím podložiť svoju službu. Ale načo? Pravdou je, že Boh požehnal moje úsilie oveľa viac, než si zaslúžim. A to je úžasné! Prečo by som mal svoj vplyv a úspech obmedziť len na to, na čo som kvalifikovaný?

Slovo „nekvalifikovaný“ nebolo pre mňa kritikou. Bolo komplimentom. Síce neúmyselným a nepriamym, ale aj tak komplimentom. Verejne mi pripomenul, že Boh vo mne a prostredníctvom mňa vykonal oveľa viac, než si zaslúžim. Dúfam, že to neznie pyšne, lebo to tak nemyslím. Domnievam sa, že je to presný opak pýchy. Skutočnou

pokorou nie je ponížovanie sa. Pokora znamená uvedomovať si, že všetko, čo mám, patrí Bohu. Kráčam v poslani, ktoré nestojí na tom, kým som a čo dokážem, ale na tom, kým je Boh a čo prostredníctvom mňa vykoná.

Som si istý, že onen teológ miluje Boha a cirkev. Ak sa raz obaja dostaneme do neba, možno ho pozvem k sebe domov, otvoríme si arašidy a budeme sa spolu na celej tejto záležitosti smiať. Ale teraz je úplne jedno, čo si kto pomyslí, keď začuje moje meno. Podstatné je, čo si myslí Boh a ja.

Napokon som si ten krátky rozhovor pozeral ešte aspoň päťkrát. Pri poslednom raze som sa nahlas smial. Poslal som ho niekoľkým priateľom. Dokonca mi napadlo, žeby mohlo byť vtipné, keby som z neho urobil meme na Instagrame.

Potom som sa konečne vychystal do zboru. Pred bohoslužbou som sa tak, ako takmer každý víkend, modlil so svojím tímom. Na záver som povedal nezvyčajnú vetu. Ostatní možno nechápali, o čom hovorím, ale ja som sa nad tým pousmial a naplnil ma pocit zvláštnej istoty a vďaky.

„Vďaka ti, Pane... za to, že sme nekvalifikovaní.“

TRETIE SLOVO

„Ja som Steven.“

Túto vetu som v živote povedal už najmenej tisíckrát a takmer toľkokrát som hláskoval svoje meno, lebo ak som ľudí neupozornil na to, že je v strede *v* a nie *ph*, volali ma Stephen. A to nehovorím o svojom priezvisku Furtick.

Čo je vo vete „Ja som Steven“ najkľúčovejšie? Meno, však? Steven. To je moja totožnosť. Tie prvé dve slová – ja som – sú tam iba preto, aby uviedli vetu. Sú len výplňou, nepodstatným páperím hlások.

Ale je tomu naozaj tak?

Zapamätajte si túto myšlienku.